

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števil. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Sestanek čeških državnih in deželnih poslancev.

PRAGA 4. Češki agrarci so ob zopetnem zasedanju državnega zbora predlagali sestanek čeških državnih in deželnih poslancev v svrhu skupnega postopanja.

Zapriseženje novega dunajskega župana.

DUNAJ 4. Danes predpoludne je bil v mestni hiši po namestniku grofu Kielmannsegu zaprisežen novu dunajski župan dr. Neumayer.

Spremembe v zagrebškem državnem pravdnistvu.

ZAGREB 4. Sodni predsednik Svetislav Gaj je imenovan višim državnim pravdnikom. — Državni pravdnik Milan Accurti je pridelen višjemu državnemu pravdnistvu, državnemu pravdniku v Mitrovici Josipu Križu je poverjena uprava drž. pravdnistva v Zagrebu. — Viši državni pravdnik Aleksa pl. Vancaš Požeški je umirovljen.

Angleški kralj v Marijinih Laznih.

DUNAJ 4. Meseca avgusta pride, kakor navadno, angleški kralj Edvard v Marijine Lazne. O tej priliki ga obiščeta tamkaj prestolonaslednik Fran Ferdinand in minister za unanje stvari grof Aehrenthal.

Angleški kralj poseti Carigrad.

PETROGRAD 4. V Petrogradu se govori, da pojde angleški kralj Edvard meseca avgusta v Carigrad, kjer ostane 5 dni.

Novi japonski poslanik na Dunaju.

DUNAJ 4. Cesar je sprejel v svečani avdijenci novoimenovanega japonskega posl. Sataino Akgiduki ter sprejel njegovo pooblastilno pismo.

Romunska misija na Cetinju.

CETINJE 4. Romunska misija je dospela semkaj o 3 uri. Zvečer bo misiji na čast pri dvornem maršalu banket. — Jutri vsprejme knez misijo v oficijelni avdijenci.

Roosevelt na Norveškem.

KRISTIANIJA 4. Roosevelt je s svojo rodobno dospel semkaj opoldne. Na kolodvoru so ga vsprejeli kralj, kraljica, člani Noblovega odbora, ministri in zastopniki državne uprave. Kraljeva dvojica se je nato z Rooseveltom in njegovo rodobno odpeljala v kraljevo palačo ob navdušenih manifestacijah prebivalstva.

Viharji na Francoskem in v Italiji.

DUNAJ 4. Iz Francoske in Italije prihajajo poročila o velikanski škodi, povzročeni po nenormalnem vremenu zadnjih dni. V Marzilji je bil včeraj silen vihar. Škoda je velikanska, posebno na sadju. Tudi v Siciliji, Sardiniji in Korziki so bili velikanski viharji. V Palermu je divjal strašen orkan, ki je v okolici razrušil lope in aparate, pripravljene za letalno tekmo.

Poseti italijanskega ministra za unanje stvari.

PARIZ 4. Italijanski minister za unanje stvari di San Giuliani poseti razun Berolina tudi Petrograd in Dunaj in se torej sestane z Izvolskim in Aehrenthalom.

Velik požar.

ZAGREB 4. (Ogr. biro). Sinoči je nastal v kemični tovarni in čistilnici Bertolda Schwarza požar vsled eksplozije nekega kotla za benzin. Požar je uničil vso tovarno. Lastnik tovarne se je smrtno nevarno opeknel. Nek delavec, zaposlen v tovarni, se

je rešil s tem, da je skočil na dvorišče. V hiši, v kateri je stanovalo na stotine ljudi, je nastala velika panika. K sreči so še pravočasno dospeli gasilci, ki so ogenj pogasili.

Uvoz žita.

DUNAJ 4. — V času med 24. in 30. aprilom se je uvozilo v Avstrijo: 21.928 met. st. pšenice, 2.672 met. st. rža, 11 met. st. ovsu in 10.442 met. st. koruze. V isti dobi se je uvozilo na Ogrsko: 41.650 met. st. pšenice in 300 met. st. koruze. Skupna množica uvoženega žita je torej znašala v omenjeni dobi 63.598 met. st. Od prvega julija 1909. do 30. aprila 1910. se je uvozilo v Avstro-Ogrsko: 9.360.250 met. st. pšenice, 546.659 met. st. rža, 25.029 met. st. ovsu in 339.154 met. st. koruze.

SRBIJA.

BELIGRAD 4. Princ Gjorgje dobi po nasvetu zdravnikov dopust ter odide po pravoslavnih velikonočnih praznikih v kako kopališče.

BELIGRAD 4. Povsem so neosnovani glasovi o ministrijski krizi in o odstopu ministrskega predsednika Nikole Pašića.

BELIGRAD 4. Na merodavnem mestu označajo vest o politični misiji srbskega prestolonaslednika v Rimu kakor popolnoma neutemelj. no.

Pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

DUNAJ 4. „Deutsch. Volksblatt“ poroča iz Belegrada, da pogajanja glede sklepa nove trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Srbijo se najbrž zaključijo sredi meseca. Pogajanja političnih krogih se govori, da je med Srbijo in Avstro-Ogrsko do spo. na glede ustanovitve srbskih trgovinskih konzulatov v Bosni in Hercegovini. Avstro-ogrski odposlanec grof Forgach je baje že prejel z Dunaja pooblastilo za tako koncesijo.

Iz Perzije.

TEBRIS 4. (Petr. br. ag.) Neki semkaj došli ukaz ministra za notranje stvari prepoveduje potrditev vsake kupne pogodbe z inozemci. Ta ukaz je v nasprotstvu z pogodbo, sklenjeno v Turkmeneju in ovira trgovino z Rusijo. Agenti perzijskega ministra za notranje stvari v Urmiji in Tebrisu se sklicujejo na ta ukaz in se branijo potrditi zakonite kupne pogodbe z ruskimi podaniki.

Tatvina v muzeju.

KRISTIANIJA 4. V minoli noči je bilo v starinarskem zgodovinskem muzeju ukradenih 75 zlatih prstanov, zapescnik in kolajn. Realna škoda znaša okrog 5000 kron, zgodovinska vrednost je pa neprecenljiva. KRISTIANIJA 4. Tat, ki je v zgodovinskem muzeju ukradel različne dragocene stvari, je bil danes aretiran. Isti je Norvežan imenom Peter Olsen-Lund, ki je bil že večkrat kaznovan in je bil ponovno že v blaznicah. Ukradenih predmetov pa niso našli pri njem.

Revolucionarno gibanje v Koreji.

NEW-JORK 4. New-Jork Herald poroča iz Jokohame: Japonski vojni minister je odredil, naj bodo divizije posadk v zapadni Japonski vedno pripravljene na odhod v Korejo v slučaju, da izbruhne tamkaj splošna ustaja.

Sarajevo 4. Danes je dospelo semkaj veliko število členov zagrebške trgovinske in obrtne zbornice na obisk tukajšnje trgovinske zbornice.

Berolin 4. Pruska poslanska zbornica

— Nimam, — sama ne znam, kako bi. Nek gospod, s katerim sem potovala, priporočal mi je, da se nastanem pri njegovih sorodnikih. Tudi jih je že brzojavno obvestil.

— Kako jim je ime?

— Gospa Malešević.

— Ka-a-j? Malešević! Znete-li vi, kedo so Madeševići? Najbogatejša hiša v tej okolici. Jedino graščak jih prekaša, — in to samo naš graščak; oni v Lugarevcu že ni kos Maleševićem. Kako bi vam bilo tam, — kaj mislite?

— Njen bratanec mi je rekel...

— Ah, — izbite si to. Poleg tega je ošabna, — nora žena.

Kedor ni grof, ali vsaj milijonar, ni človek v njenih očeh.

Bratancu na ljubo bi vas že vsprejela, a utegne se vam pripetiti, da sedete za mizo se sobarico. A prosim vas, kako prihajate vi v to milost, da se njen bratanec toliko zanima za vas?

— Ah, — prosim vas, — jej je prekinila razžaljena Jurkica govor, ki je drvel, kakor hudournik. — Kaj vi? — Na potu

je danes v tretjem čitanju rešila proračun. Prihodnja seja v petek.

Milan 4. Angleška kraljica Aleksandra je ob 4. uri zvečer dospela semkaj in je kmalu nato odpotovala v Švico.

Benetke 4. Angleška kraljica je danes odpotovala v Milan. Na kolodvoru je mej drugim pozdravil kraljico tudi vojvoda Abruzzi.

Kodanj 4. Mesto Kodanj je sinoči priredilo v mestni hiši banket na čast Rooseveltu. Povabljenih je bilo 300 oseb. — Ob 9. uri je Roosevelt odpotoval v Kristijanijo.

Carigrad 4. Turško-bolgarska obmejna komisija se sestane dne 14. t. m. v Drinopolju, da prične svoje delovanje.

Ogrska.

BUDIMPEŠTA 4. Kakor je zvedel ogr. biro, bo odredba ministra za notranje stvari glede določitve roka za nove volitve objavljena najbrž dne 7. t. m.

BUDIMPEŠTA 4. (Ogr. biro). Ob 10. uri predpoludne je pričel ministrijski svet, ki je trajal do 1.30 popol. Ministrijski svet se je bavil s tekočimi stvarmi.

Cesar v Budimpešti

BUDIMPEŠTA 4. Cesar pride semkaj dne 11. t. m. in ostane tukaj tri tedne.

Ustaja v Albaniji.

Ustaši zgubili 300, Turški samo 2 moža!

CARIGRAD 4. Vojno ministerstvo javlja, da so zgubili ustaši v bojih v soteski Cernojevo 250 mož in dne 1. maja v Mimkovcih, vshodno od Kazanika 50 mož. Na turški strani sta bila le dva vojaka lahko ranjena. Med padlimi je več arnautskih poveljnikov čet. Vest, da je bilo zažganih več albanških vasi, se dementuje uradno.

Izdan je sultanov irade, ki daja vrhovnemu poveljniku oblast, da sme proglasiti obredno stanje, kjer mu se to vidi potrebno. (Vest, da je padlo 300 ustašev in le dva Turka, je pač popolnoma neverjetna. To bi bilo mogoče samo v slučaju, da bi ustaši gledali in čakali prekrizanimi rokami, da jih Turki postreljajo. (A znano je, da so Arnauti izvrstni strelci, ki znajo dobro meriti! Op. ur.)

Ubit mutaserif.

SOLUN 4. Arnauti so ubili mutaserifa (guvernerja) v Argirokostri.

Bombardiranje trga.

SKOPLJE 4. Včeraj je dospel sem iz Kavale en bataljon redifov. Dve uri pozneje je odkorakal proti Verševcu. Včeraj je prišlo iz Kazanika v Verševcu 2000 mož turških čet. Zdi se, da pride v kratkem do odprte vojne. V gornji dolini Morave nadaljuje boj. Turške čete bombardirajo trg Mimkovce. Govori se, da sta padla načelnik Arnautov Ghilon in katoliški župnik v Mimkovcih.

Uporniki korakajo na Mitrovico.

SOLUN 4. Vrhovni poveljnik ustašev, Isa Boljetinac koraka z 10.000 od vrha do pete oboroženimi ustaši iz Lima proti Mitrovici.

CARIGRAD 4. Glasom oficijelnih podatkov vojnega ministerstva so bili v bojih dne 30. aprila ob zavzetju kacaniškega klanca ubiti trije častniki in 24 vojakov, pet častnikov in 89 vojakov je bilo pa ranjenih. Uporniki so izgubili 500 mož. — Mej temi se nahaja tudi vodja Idris Sefer.

sva se srečala, pa je bil tako uljuden, da me je priporočil.

— Vsekako čudno. Od prvega hipa že tako intimni, — kaj pravite vi k temu, gospica Draga?

— Kaj tacega nisem še doživela, — je odvrnila ta oistro.

Jurkica je postala skoraj razjarjena. A Lisička jo je takoj začela tolažiti, da je ni mislila razžaliti ter jej je priponudila stanovanje pri sebi.

— Otrok nimam, tudi gospica Draga tukaj je na stanovanju pri meni, — ugodno vam bo.

Jurkica jej je samo začudeno pogledala naravnost v obraz. Ne da bi kaj sumila, ali postopanje se jej je zdelo nedosledno, in v prvem trenutku se jej je dozdevalo, da je ni prav umela. A ko jej je Lisička ponovila ponudbo, žal jej je bilo samo misli, da se je razhudila na-njo. Deklé je Lisičkino ponudbo vsprejelo kakor izliv sočutnega srca in znak postrežljivosti. Skoro ginjena se je zahvalila Lisički, ne misleča več na gospo Maleševićovo ter jemaje ponudbo se strani svojega sopotnika bolj se šaljive strani.

Potreba reforme v orožništvu.

Dogodil se je bil slučaj, da je trojica orožnikov z nasajenimi bodali pozvala na stran dve dekletci — eno v dobi 12, drugo 9 let — ter zahtevala od njiju izpoved, da-li je njijina mati storila neki zločin. In deklici sta potrdili.

Imamo pa zakon, ki čuva svetost rod-bine s tem, da daja najbližjim sorodnikom na svobodno voljo, ali hočejo pričati proti obdolžencem ali ne. Ni ga sorodnika, ki bi si upal pregrešiti se proti temu zakonu. Prevelika „službena gorečnost“ orož. pa je zagrešila zgornji slučaj...! Ako bi akademično naobražen sodnik storil kaj tacega, postal bi v hipu nemogoč; priprostemu orožniku pa se ne skrivlja radi tega niti jeden las.

Vzemimo slučaj, dogodivši se v Banah. Orožnik je v zaprtem lokalu — iz katerega je poprej poslal druge ljudi — ustrelil neoboroženega človeka. Ako bi storil kaj tacega civilist, bil bi nemudoma aretiran, pa naj bi bil pri tem še tako nedolžen. Recimo in verujmo, da je tudi oni orožnik izvršil svoj čin v silobranu in da se ni pregrešil proti svojim službenim predpisom. Ali naj-jednostavneja obzirnost — ako ne nič drugega — bi bila zahtevala od njegovih predstojnikov, da so uvedli preiskavo proti njemu in ga suspendirali od službe, ali pa vsaj premostili drugam.

Ali ni se zgodilo ne prvo, ne drugo, ne tretje. Mož je ostal na svojem službenem mestu kakor da se ni ničesar zgodilo. Ali orožniške oblasti res menijo, da priprosto ljudstvo nima glave in srca in da vspricho takih dogodkov nič ne čuti in nič ne sodi? Motijo se! Ravno priprosto ljudstvo, široka masa, ima toplo in razvneljivo dušo in svojo logiko — proketo zdravo logiko, ki je po takih dogodkih dovaja do zaključkov, fatalnih ne le za ugled orožništva, marveč varstvenih institucij v obče. V svojem jedru so ti zaključki taki, da ljudstvo vidi v javnem varstvenem organu neprijaznega mu činitelja, mesto da bi videlo v njem prijatelja, zaščitnika — dobrotnika.

Koliko sličnih slučajev bi mogli navesti! Nu, v neposredni povod temu članku nam je razprava, ki se je vršila dne 19. m. m. pred tukajšnje deželno sodnijo in o kateri smo poročali v „Edinosti“ od dne 21. m. m. Siromašen kmet je ovadil orožnika, da ga je pretepal. Vojška oblast je uvedla proti obdolženemu orožniku kazensko preiskavo, v kateri je bil dotični kmet zaslišan kakor prič. Vojški sodnik (avditor) pa te priče ni zapisel radi sumljivosti (Bedenklichkeit). Iz istega razloga ni zapisel tudi poškodovančeve hčere, brata in nečaka, ki so bili tudi pozvani kakor prič. Druge priče, ki so pričale, da niso nič videli — kar je bilo orožniku v prilog — so bile zaprisežene.

Konec je bil ta, da je bila proti kmetu uvedena kazenska preiskava radi goljufije, storjene potom krivega pričanja. Do tega pa je prišlo, ker so vse priče, ki so izpovedale kmetu v prilog, smatrali za „bedenklich“ (sumljive).

Na gori omenjeni razpravi pred tukajšnje deželno sodnijo pa se je pokazalo, da tudi vsakemu orožniku ne gre absolutna vera, kajti izpovedbe orožnikov samih niso bile v soglasju med seboj. Eden je trdil n. pr., da je bil obtoženec pijan, drugi pa je to zanikal. Ko pa je bil prvi po predsedniku sodišča opozorjen na to protislovje, je hotel utajiti to, kar je govoril pet minut prej. Isti

XI.

V tem trenutku je pristopila mala deklica s čisto, platneno kapico na glavi. Vprašala je po „novi gospici in učiteljici“. Imela je v roki listek. Jurkica ga je vsprejela ter takoj odprla. Bilo je pisemce gospe Maleševićeve. Opravičilo se je, da je ni sinoči nikdo čakal pri gostilni, ali krivda je na hlapčiču, kateremu so dali ta nalog, da je mesto pri hotelu čakal na grajskem dvorišču, gotov si, da gospica, ker se je vozila v grajski kočiji, tudi izstopi na gradu. Soba za stanovanje je že pripravljena ter čaka jedino-le na dobrodošlega, milega gosta; gospica naj se „sans gene“ z vsem svojim takoj naseli.

Prečitavši pismice, bilo je Jurkici takoj žal, da je vsprejela ponudbo Lisičkino. Posamična beseda in celotna vsebina listka jej je govorila, da je te besede narekovala le nesebična uljudnost in nenavadna dobrota. A med tem je istodobno tudi Lisička prečitala listek preko Jurkičinih ramen in kadar ga jej je slednja nudila na vpogled, znala je že, kaj vsebuje.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Jurkica Agićeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ks. Šandor Gjalski. - Prevel Fr. Orel

Jurkica se je prestrašila teh besed. Med tem se jej oko ustavi na elegantni, svileni Lisičkini obleki in še elegantnejim jopiču. A takoj je tudi opazila, da je ovrtnik iz kožuhovine zmečkan, a na jopiču da manjka jeden gumb. Dekle se je sramežljivo obrnilo ter stopilo k Milkovičevi, da jo vpraša, kedaj je ona zvršila učiteljšče. Milkovičeva je bila nenavadno suha in tenka. Na videz zdela se je boleha. Sive oči se skoro rumenimi zenicami niso naravnost gledale v Jurkico, ampak jo motrile od strani.

— Imate-li že stanovanje? — jo je vprašala Lisička, izgovarjaje „s“ nenavadno oistro.

orožnik je trdil, da je bil z obtožencem v kasarni, drugi trije orožniki so trdili nasprotno. Jasnje je torej, da vsi štirje niso govorili resnice.

Ko bi n. pr. kak civilist izpovedal pred sodnijo nekaj, kar bi bilo v direktnem protislovju z izjavo petero drugih oseb, bi gotovo državni pravdnik z mesta napovedal kazensko postopanje proti dotični priči. Opravičeno radovedni smo torej, da-li se je proti dotičnemu orožniku začelo kako postopanje?

Tu moramo podati izjavo, da nikakor ne pišemo tega članka iz kakga nasprotstva proti orožniški instituciji kakor taki. Niti na misel nam ne prihaja, da bi hoteli vse orožnike metati v en koš. Nasprotno. Mi vemo, da je institucija javnega varstva potrebna in koristna. Mi vemo tudi, da večina orožnikov umevajo človekoljubni smoter, ki naj ga ima ta institucija in ki jej s taktičnim in dostojanstvenim vedenjem delajo čast. Takih orožnikov zasluža je, da orožništvo navadno uživa zaupanje ljudstva.

Ne proti orožnikom sploh, ampak le proti tistim, ki tvorijo neljubno in nečastno izjemo so naperjene naše besede. A da je takih izjem, na tem je kriv sedanjí ustroj, vsa uredba orožništva. V splošnem interesu, pa tudi v interesu ugleda orožništva samega bi bila potrebna temeljita reforma.

Pred vsem treba delati na to, da bodo tudi orožniki za vse čine, ki so kaznjivi po splošnem kazenskem zakonu, morali odgovarjati pred civilno kazensko sodnijo. Za vojaške, ki žive takorekoč sami za-se in ki službeno ne prihajajo nikdar v dotiko z drugim prebivalstvom, je poseben kazenski zakon kolikor toliko, če že ne opravičen, pa vsaj opravičljiv. Popolnoma neopravičljivo in z modernim pojmovanjem naše dobe nezdružljivo pa je, da za orožnike, ki so v večini in neposredni dotiki z ljudstvom, ne velja isti kazenski postopek, kakor za druge ljudi. S tem se vstvarja nekak nezdrav preudic, orožniki sami se smatrajo za nekako kasto za-se. Seveda se bo vojaška oblast sklicevala na potrebno disciplino. Pa: ali bi radi tega res trpela disciplina, ako bi veljali tudi za orožnike isti zakoni in isti kazenski postopek, kakor za navadne zemljane? Če velja za orožnike isti civilni zakonik, kakor za druge državljane, zakaj ne bi mogel veljati tudi isti kazenski zakonik? Disciplina bi radi tega gotovo ne trpela niti najmanj, ker bi lahko določili najstrožji disciplinarni red.

Sploh pa mi nismo uverjeni o potrebi, da orožništvo na vsaki način obdrži svoj vojaški značaj, ker je orožništvo kakor posebna vojaška četa izvršilo svojo nalogo.

Svoj čas so bili med orožniki večinoma ljudje brez vsake izobrazbe, za katere je bila stroga vojaška disciplina naravnost potrebna. Danes pa je med orožniki že veliko inteligentnih mož, ki morajo občutiti kakor direktno poniževanje kuratelo, ki jo stroga vojaška uredba nalaga njihovemu stanu. Nujna potreba je torej, da se orožništvo reformira na način, ki bo odgovarjal naši moderni dobi in novim razmeram.

Ogrska.

Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je izjavil napram nekemu uredniku vladnega glasila „Magyar Nemzet“, da z novo vladno stranko ne misli oživetí nekdanjo liberalno stranko, pač pa hoče osnovati stranko, ki bi stala na nagodbi iz leta 1867.

Izjavil je dalje, da mora priti v kratkem do splošne volilne pravice na Ogrskem. A pri tem da se bo moralo čuvati madjarski značaj Ogrske, ne da bi se godila narodnostim kaka krivica. Kako si grof Khuen predstavlja ta dva pojma, ki izključujeta eden drugega, to ve pač le on, ker če se hoče ohraniti madjarski značaj dežele, je to mogoče le na škodo drugih narodnosti.

Khuen-Hedervary je izjavil tudi, da stoji na stališču skupnosti z Avstrijo, kar je itak znal že poprej celi svet in konečno je izjavil trdno nado, da dobi pri volitvah večino. Tudi to mu radi verujemo. Če ne pojde z lepa, pojde pa z grda. Madjari bodo šele sedaj videli, kako se vrše volitve!

V ostalem se pa opaža, da Khuen-Hedervary izredno mnogo in pogostoma govori. Menda zato, da lažje skriva svoje misli, ker to že znamo, da spada on med ljudi, ki ne govorijo, brez da bi mislili.

Slovenska duša.

Branitelji v procesu Tarnovske se sklicujejo kar po vrsti na slovensko dušo obtožencev, katero je omenjal najprvo psihijatrični izvedenec profesor Morselli. Profesor Maselli je govoril z znanstvenega stališča o nepoznani slovenski duši. Ta učenjak gotovo ni mislil niti od daleč na to, da bi s svojo frazo o nepoznani slovenski duši žalil Slovence. Morda je on uporabil omenjeno frazo le kakor — frazo, ker je bil pač psihijatrični izvedenec, ki je najet in plačan od obrambe. Naj je že bilo konečno tako, ali tako, mi nismo v profesor Morseljevih izjavah našli nič žaljivega. Da so se pa polastili te fraze branitelji, ki bi hoteli na podlagi iste nekako dokazovati, da je Slovan že neke vrste rojen zločinec, to je vendar-le od sile in mi se le čudimo, da na procesu navzoči ruski novinarji mirno dopuščajo ta opetovana žaljenja.

Kaj bi bilo, ko bi počeli mi govoriti o italijanski duši? Kje se dogaja več zločinov nego v Južni Italiji? Tudi to je torej posledica italijanske duše! V Benetkah gre za internacionalne zločince, ki so slučajno slovenske narodnosti, zato bi bilo braniteljem pač želeli toliko takta, da ne bi žalili vsega slovenskega plemena. Ali je pa takt nekaj nepoznanega — italijanski duši?!

Dnevne novice.

Razkol v češki narodno-socialni stranki. Vesti iz Prage javljajo, da je prišlo v češki narodno-socialni stranki do velikega razkola. Dvainpedeset členov izvrševalnega odbora in z njimi 800 pristašev je izstopilo iz stranke. Svoj izstop opravičujejo s tem, da se strankini voditelji preveč bavijo s politiko, medtem ko zanemarijajo strokovna vprašanja. Dne 1. maja so ti secesionisti praznovali majsko slavnost sami zase. Na to slavnost je prišel pozneje tudi posl. Klofač in skušal razkolnike zopet pomiriti, a ni se mu posrečilo.

Zader odklonil hrvaško opero. Zagrebško hrvaško gledališče je hotelo s svojo opero gostovati v zaderskem gledališču „Verde“, a prošnjo za prepustitev gledališča je Zader odbil. Sedaj bodo morali milo za drago vračati pač tudi Hrvat, ki so doslej v Dubrovniku in Splitu gostoljubno sprejemali italijanske gledališke družbe.

Zasliševanje Hofrichterja. Z Dunaja 4. maja: Da se pospeši obravnava, zaslišuje Hofrichterja vsak dan od 9. ure zjutraj do prvih popoldanskih ur in od 4. ure pop. do 7. ure zvečer.

Redek jubilej. Naslovni nadškof dr. Simon Archner, bivši briksenski knezoškof na Tirolskem, ki živi sedaj v pokoju, je slavil te dni 70-letnico svoje mašništva. To je v resnici zelo redek jubilej. Dr. Archner se je rodil l. 1816. Bil je svoječasno profesor cerkvenega prava v Briksenu.

Leta 1882. je bil posvečen v škofa. Svoje škofije se je odrekal pred nekoliko leti radi visoke starosti. Dr. Simon Archner je sedaj najstarejši škof na svetu, star je 94 let. Znan je kakor pisatelj učene knjige o cerkvenem pravu.

„Slovenski klub“ v državnem zboru. Z Dunaja poročajo, da je dr. Šusteršič sklical sejo „Slovenskega kluba“ za jutri petek 6. t. m.

Slovaška narodna stranka na Ogrskem je sklenila v večini okrajev, kjer prebivajo Slovaki, postaviti svoje kandidate, sicer pa podpirati kandidate, ki so za splošno volilno pravico.

Odklonikav krščanski sociallec. Krščansko-socialni poslanec, niževavstrijski deželni odbornik Bielhawek je dobil komitetski križec Fran Josipovega reda.

Financi minister Bilinski je odšel na kratek dopust. S svojo rodbino se je napotil v južno Dalmacijo.

Škofijska konferenca. Iz Sibenika poročajo: Pod predsedstvom škofa Pulišiča se škofovske konference udeležujejo dalmatinski škofje: Marčelić iz Dubrovnika, Zaninović iz Hvara, Uccellini iz Kotora, Nakić iz Splita in Carić iz Makarske. Na poziv papeža Pija X. razpravljajo škofje o vprašanju glagolice.

Ženska volilna pravica na Norveškem. Ustavni odsek storthinga je izdelal novo lo volilnemu redu, po kateri bodo imele volilno pravico tudi ženske. Pravijo, da sta izkus vo in visoka kultura norveških žen dokazala da so zrele za to politično pridobitev.

Teodor Bolocki, vseučiliški profesor tehnične visoke šole v Lvovu in eden najznamenitejših slovenskih arhitektov, je umrl v dobi 53 let.

Analfabetje ne bodo mogli postati poslanci v Srbiji. Beligradski listi poročajo, da bo volilni red za srbsko skupščino reformiran tudi v tem zmislu, da že na prihodnjih volitvah ne bodo smeli biti izvoljeni analfabeti.

Parlamentarne volitve na Španskem bodo zanimive. Neka določba volilnega reda pravi, da se smatrajo oni kandidati, ki nimajo protikandidatov, za izvoljene.

Za načelnika mladočeške stranke je bil zopet izvoljen dr. Vavrac Skarda.

Zapuščina belgijskega kralja Leopolda znaša okoli 100 milijonov frankov. Svoji morganatični ženi, baronici Vaughan, je zapustil „samo“ 30 milijonov.

Grof Zeppelin pride v Brno? Brnski občinski svet je povabil Zeppelina, naj na svojem zračnem potovanju na Dunaj obišče tudi Brno.

Nove odkrite jame v Moravskem Krasu. O binkoštnih praznikih bodo slavnostno otvorene nove odkrite jame v Moravskem Krasu, jami „Punkvina“ in „Katarinska“. Obe je odkril jamski odsek „prirodnoznanstvenega kluba v Brnu“ pod vodstvom speldologa dr. Abselona; „Punkvine“, ki sega do Pustega žleba blizu iztoka Punkve, dne 26. kimovca 1909, „Katarinsko“, ki je podaljšek znane „Katarinske stolnice“ v Suhem žlebu, dne 10. vinotoka 1909. — Novi jami se odlikujejo po krasnih kapninah in zelo lepim in velikim dvoranah; sta dobro urejeni in električno razsvetljeni in bodo gotovo privlačila sila srednje Evrope. — Oficijska otvoritev novih jam se bo vršila v soboto dne 14. maja t. l. in so k nji povabljeni češke in druge znanstvene korporacije in češka narodna društva. — V nedeljo dne 15. maja bodo jame izročene javnosti.

Domače vesti.

Poroka. Dne 4. maja se je poročil tu v Trstu g. Miroslav Muha, c. k. sodnik v Puli, z gospico Adele Kocjančičevo. Iz srca kličemo bilo srečno!

Je-li to internacionalno? Tržaška okrajna bolniška blagajna je v rokah socialne demokracije. In ta je baje internacionalna, kar bi si mi po svojem priprostem človeškem razumu tolmačili tako, da ne priznavajo prednosti nobeni narodnosti in nobenemu jeziku. Tako bi sodili mi po svojem priprostem razumu, naša tržaška socialna demokracija si pa menda drugače tolmači pojmi: internacionalizma. To je pokazala te dni uprava bolniške blagajne, ko je smatrala potrebnim, da ozirom na predstoječe volitve v okrajno bolniško blagajno poda tudi v nesocialističnih listih neka pojasnila v posebnem razglasu.

Z ozirom, na dejstva: da socialno-demokratska organizacija sloni na principu internacionalizma; da je v rečeni blagajni zavarovanih tudi slovenskih delavcev, da je velik del pripadnikov socialne demokracije slovenske narodnosti — bi mislil vsakdo, da so sodrugi ono objavo razglasili tudi v kakem slovenskem listu. Figo! Vedo, da mnogi slovenski delavci ne čitajo socialno-demokratskega „Lavoratore“ in ustrežejo tudi tem, šli so in priobčili ono objavo le — v „Piccolu“.

Nismo zabeležili tega, ker nam je za tistih par kronik, ki so jih plačali za inserat v „Piccolu“, ampak za to, ker so italijanski socialni demokratje pokazali tudi ob tej priliki, kako dosledno bagatelizirajo slovenskega delavca in njegovo narodnost in kako so kraj svojega toli naglasenega internacionalizma vendar vedno le — Italijani.

„Lepa naša domovina“ je naslov umetniškemu albumu, ki prinaša osem krasnih reprodukcij pokrajinskih slik v barvotisku. Podjetni slikar Srečko Magolič hoče odkriti domačinom in tujcem krasote slovenske zemlje ter poznavalcem in obiskovalcem nuditi dobre reprodukcije umetniških slik slovenskih pokrajin, da jih lahko z rodoljubnim ponosom stavijo na mize svojih salonov, ali okrasijo z njimi tudi stanovanja in pisarne. Prvi zvezek ima podnaslov „Kranjska v podobah“ ter obsega sledeče slike: „Ljubljana“, „Kamniške planine“, „Bled“, „Vintgar“, (Slap „Šum“), „Bohinjsko jezero“, „Belopeško jezero“, „Postojnska jama“ in „Predjamski grad“. Slikam so pridejani pojasnjevalni teksti v slovenskem, nemškem, češkem in italijanskem jeziku. Pojasnila so dobra in primerna, nikdar vsiljivo reklamna, ampak stvarna. Podjetje je za Slovence nekaj novega, po svoji ideji in izvedbi vredno toplega priznanja in priporočila. Kakor se nam poroča, bo obsegal en album tudi slov. Primorje. Naroča se album „Lepa naša domovina“ pri založniku Srečko Magolič, Ljubljana, Dunajska cesta 9 in stane 1 K 60 st. — Priporočamo album zasebnikom, društvom in tudi šolam.

Odkrita in resna beseda našincem. Na vseh koncih in krajih se godi krivica slovenskemu življu v Trstu v vsakem pogledu. Tožbe in pritožbe so zato na dnevnem redu. In narodnemu glasilu je v dolžnost, da daja tem tožbam in pritožbam publiciteto, da s tem žigosa krivičnost nasprotnikov in da dreza na zgoraj. Naš list daja vedno na razpolago svoje predate za to narodno borbo in more beležiti marsikak vseh. Zato prosimo našo javnost, naj so tudi v bodoče zaupljivo obrača do našega lista in mu daja informacij, kakor-koli se je krivica zgodila našemu ljudstvu. Ali — tu moramo izpregovoriti resno besedo do našincev. V čast in priznanje našemu ljudstvu moramo naglašati, da v veliki večini slučajev došle nam pritožbe odgovarjajo dejstvom. Ali vendar je tudi slučajev, ko temu ni tako. Ne da bi dotičniki kaka dejstva kar izmišljali, hoteč nas mistificirati. Ne, ali že to je dovolj, da nam ne poročajo vse resnice in da zatajujejo marsikako važno okoliščino. Ne le, da graje v listu na podlagi takih neresničnih, oziroma pomanjkljivih informacij često naspravljajo v neprijetno situacijo (kar bi na vse zadnje še pretrpeli), ali pomisliti treba, da taki slučaj, ko se je pritožba izkazala neosnovano, kompromitirajo in spravljajo ob veljavo tudi druge resnične in opravičene pritožbe in ustvarjajo jako škodljiv in nevaren prejudic za vso našo borbo proti krivicam, ki se nam gode bodi v katerem-koli pogledu!

Ne dolgo temu smo n. pr. na podlagi došlih nam informacij precej trdo prijeli neki tukajšnji državni urad, ker je neki okoliščanski stranki poslal italijansko rešitev na slovensko vlogo. Vsled tega napada so z dotičnega urada telefonično naprosili, da bi kdo prišel tjakaj, da mu dajo pojasnila. Naš urednik je res šel v oni urad, kjer so mu dokumentarčno dokazali, da je bila vloga napravljena v italijanskem jeziku. Tableaux! Morete si misliti, kako mučna situacija je bila to za našega urednika, sosebno še, ko je dotični uradnik pripomnil: Vidite, kako krivični so često Vaši napadi na državne urade!

Dalje pa treba še pomisliti, da na podlagi objav v listih tudi naši poslanci neredko napravljajo interpelacije in uvajajo

cele akcije. V kaki situaciji pa so potem, ako jim more minister dokazati, da so njihove napovedbe neresnične in njihove rekriminacije brez podlage. Ne le, da so poslanci v dotičnem konkretnem slučaju postavljeni na laž — pravi blamirani Evropejci —, marveč so kompromitirani tudi vsi njihovi koraki! Kako more to delovati na njih?!! Več nego naravno je, da postajajo nezaupljivi nasproti dobljenim informacijam, kar jih znatno ovira na vršenju poslanskih dolžnosti! A posledica temu je, da trpe oni, ki se jim res krivica zgodila in da postajajo tem bolj pogumni oni, ki krivico — delajo.

Dolgo nam je bilo že na srcu, da spregovorimo to odkrito besedo na adresu našincev! Na razpolago smo Vam; prosimo Vas, da se obračate do nas se svojimi pritožbami! *Zahtevamo pa od Vas vse resnice, ker le dobro fundirane, na resničnih dejstvih sloneče pritožbe morejo imeti vspeha za našo stvar.* In zapomnite si, da resnemu in poštenemu listu ni do tega, da le napada javne organe in jim dela sitnosti, ampak napadom mora biti le namen, da odpravljajo resnično krivico!

N. D. O. in volitve v okrajno bolniško blagajno. N. D. O. je imela sinoči shod, na katerem so govorili gg. dr. Brčić, Godnik in dr. Rybář. Vsi govorniki so oostro bičali postopanje socialne demokracije. Sklenilo se je, da se N. D. O. ne udeleži letošnjih volitev, to pa radi terorizma, ki ga izvaja socialna demokracija in radi težkoč, ki se jih stavlja delavcem pri dostavljanju volilnih legitimacij.

Ljubljanska Nar. delavska organizacija v Trstu. Od strokovnega tajništva N. D. O. smo prejeli:

Vse Slovence Trsta in okolice opozarjamo na izlet, ki ga priredi ljubljanska Narodna delavska organizacija v nedeljo, dne 8. t. m. v Trst. Ljubljansko Nar. delavstvo prispe ta dan v Trst v posete tržaškemu narodnemu delavstvu, da tu ob zibelki organizacije narodnega delavstva zadobi novih poletov za nadaljno tem tesnejšo zvezo. Izleta v Trst se udeleži tudi veliko število nadebudnega naraščaja N. D. O., vajenška skupina, ki je znana po celem Slovenskem kot najlepša nada narodnega delavstva. V krepki narodni in stanovski zavesti izgojena delavska mladina, ta ponos ljubljanske N. D. O., pride tudi v Trst, da se tu pouči o dejanju in nehanju našega prvega pristanišča in da tu ogleda velika industrijska podjetja. V nedeljo si bo torej podalo bratsko roko ljubljansko in tržaško narodno delavstvo, in z vso upravičenostjo pričakujemo, da se bo poradovalo tega bratskega objema vse tržaško slovenstvo. Prepričani smo, da bo tržaško in okoliščansko slovensko ljudstvo z radostjo prihitelo, da sprejme svoje rodne brate delavce iz bele Ljubljane in jim izkaže svojo bratsko ljubezen.

Pokažimo torej, da kri ni voda, pokažimo ljubljanskemu narodnemu delavstvu, da so nam dobro došli, ljubi gosti, da prihajajo res med brate, ki se iz vsega srca veselijo njihovega prihoda!

Izlet v Vipavo. — Pevsko društvo „Kolo“ priredi na Binkoštno nedeljo 15. maja korporativen izlet v Vipavo. Odhod iz Trsta ob 5. uri 55 m. zjutraj s kolodvora državne železnice (Campo Marzio): prihod v Stanjel ob 7. uri, od tam v Vipavo na voze.

Prijatelji društva, ki se žele udeležiti izleta in se peljati z vozovi, naj si preiskrbe listke pri vratarici „Nar. doma“ do 8. maja. Od tega dne naprej se ne bo več prodajalo listkov. Vožnja na voze iz Stanjela v Vipavo in nazaj stane 2 K.

V Belgrad! Dne 1. julija priredi pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ izlet v srbsko prestolnico, v Belgrad, ali, kakor ga Srbi imenujejo: Beograd. Že davno je temu, ko je pisec teh vrstic deloval na to, da bi tržaški Slovenci priredili sličen izlet, a žal brez vspeha. Sedaj pa se nudi tudi Tržčanom in sploh Primorcem prilika, da si zelo po ceni ogledajo lepi del Jugoslavije in danes krasni Beograd.

Iz Ljubljane v Belgrad in nazaj bo stala vožnja v III. razredu — ako se prihlasi 250 izletnikov — le 10 K!

Ko me je pred leti sreča zanesla v srbsko prestolnico, mi je srce nemirno dežalovalo. Vedno sem si ponavljal ono: Pod Beligradom teče kri, da bi lahko mleti kamni tri i t. d.! In ni se motilo srce moje.

Videl sem prekrasno Hrvatsko in glavno mesto Zagreb; videl sem Slavonijo in Banat. Na drugi strani Bosno-ponosno in bil sem iz sebe, ko sem zrl ta neskončni in prekrasni slovenski svet! Ko pa sem razgledal Belgrad, se mi je storilo mlo pri srcu in ne vem, sem-li bil vesel, ali kaj, ko sem gledal mogočno Donavo in Savo pri njiju združenju.

Se stoje tam trdnjave, s katerih je Turčin streljal na armado slavnega Laudona. In ko si stopil iz mesteca Zemun, ki leži nasproti Belemugradu, se ti predstavlja krasen razgled na Belgrad, Donavo, Savo i t. d. V kraljevem Topčideru smo gledali prostor, kjer so se Srbi učili streljanja, predno so naskakovali Turke, ki so vladali v pol ure oddaljenem Beogradu. Ljudstvo je v Belemugradu — slovensko ljudstvo! Ko sem prišel v gostilno na čašo piva, je prišel domačin in me vprašal, kdo sem in odkod sem. Stori je to na način, da sem takoj umel,

da ga žene le radovednost, a ko sem se predstavil za tržaškega Slovenca, me ni hotel izpustiti več. Niti novčiča nisem smel plačati, ker bi bil s tem globoko užalil domačina!

Bil sem v štirih srbskih družinah, v katere me je uvel slučajno najdeni prijatelj, in povsod ista gostoljubnost!

Slovenci! Ne bo vam žal, ako se odzovete vabilu „Ljubljanskega Zvona“, ker tako ugodne prilike ni vsak dan! Pojdite in oglejte si te krasne zemlje — ta krasna slovenska mesta! Gotov sem, da vam ne bo žal. Glede dneva odhoda bi morda dobro, ko bi napravili spremembo. Mesto 1. julija da bi odšli dne 9. zjutraj iz Ljubljane. Primorci bi prišli z nočnim vlakom v Ljubljano in zjutraj nadaljevali. Dne 9. bodo že šolske počitnice!

Gostilna članov N. D. O., via Caradori št. 18, išče upravitelja do 15. maja. Natančnejši podatki v današnjem oglašju.

Prva primorska zadruga gostilničarjev v Trstu. Kakor najstarejši član načelstva te zadruge vabim vse gospode, ki so bili voljeni v načelstvo, da se prav gotovo udeležijo seje, ki se bo vršila v petek dne 6. maja ob 9. in pol uri predpoludne v pisarni g. F. Ivaniševića, via Valdirivo št. 17 v svrhu konstituiranja istega, kakor tudi legaliziranja podpisov posamičnih odbornikov. Josip Furlan.

Na c. k. policijskem ravnateljstvu v sobi št. 17 službuječi uradnik noče znati slovensčine in nahuja stranko, češ, da mora govoriti italijanski. Ali je to pravičnost?

Halleyev komet je videl leta 1835 naš znani narodnjak Tomaž Šverca, ribič v Barokovljah. On pravi da se dobro spominja, kako je bilo videti na strani proti Italiji kakor velikanski ognjen meč na nebu oni dan, ko je šla naša zemlja skozi kometov rep. Prikazen je trajala nad eno uro. Bilo mu je takrat 11 let. Danes je mož torej star 86 let; kljub visoki starosti čita še brez očali. „Edinost“ čita vsak dan. Mož je še čil in krepak in če ostane tako čil za naprej, utegne še doživeti, ko se Halleyov komet povrne tretjič.

Openski „Cirilmetodariji“ so imeli na dan veselice N. D. O. na Opčinah 312 K dohodka.

Skolski družinski večer v soboto 7. maja poseti tudi eskamoter ali čarovnik iz Pariza. O posamičnih čarovnijah ne moremo pisati, ker so tajnost čarovnika in zato opozarjamo le občinstvo, da opazuje dobro posamične kretnje. Kar se tiče „Chan-teclerja“, moramo popraviti nedeljsko notico v toliko, da ta drama ni prevod Rostanda, ampak, da je popolnoma izvirna slovenska drama. Začetek je določen na 8 in pol in ima vsakdo pristop. Cena za člane in dijakke znašajo 50 stot., za nečlane 1 K.

Vse se draži. Te dni se je podražilo mlo. Danes se čuje, da je sklenilo društvo tovarnarjev za platno podražiti platnene izdelke za 12 do 30 odstotkov.

Prve črešnje. Dne 2. t. m. smo videli na trgu prve črešnje. Cena jim je bila precej visoka — K 2-40 klgr! Umeje se, da prve črešnje niso drugo, nego nekaki otrebki — brez ukusa. Zato so pa dovolj — slani!

Tržaška mala kronika.

Nasilen kovač. 20 letni kovač Ferruccio Ramotti je predsinočnem v gostilni „All' Allegria“ v ulici Giosue Carducci tako razsajal, da so morali poklicati redarja, da ga odstrani iz lokala. Na redarjev poziv, naj gre domov, je Ramotti odgovoril s tem, da je zagrabil redarja in mu raztrgal uniformo. Med ruvanjem sta oba padla na tla. Šele s pomočjo drugih na pomoč došlih redarjev in civilistov se je posrečilo ukrotiti besnega kovača, ki je še nadalje razsajal, ko so ga vodili na policijski inspektorat in v zapor.

Ponesrečil na delu. Mihael Dorigo težak star 46 let, stanujoč v ulici Bosco št. 1 je delal včeraj na Lloydovem parku „Elektra“; pri tem je pa pal s krova v notranje prostore in se hudo pobil. Zdravniška postaja ga je dala prenesti v mestno bolnišnico.

Brezsrčna mati. Minoli četrtek se je Eriška Crevatin, stara 6 let, stanujoča pri svojih roditeljih v ulici Amerigo Vespucci št. 6 hudo oparila po obrazu in po različnih krajih telesa. Ko je mati prala, je po nesreči zliha na hčerko vroč lug. Toda mati se ni brigala za opekline in ni pozvala zdravnika in v takem stanu je pustila svojega otroka brez vsakega leka. Stanje male deklice se je hujšalo od dne do dne in včeraj zjutraj je mati vendar le pozvala zdravnika z rešilne postaje. Došli zdravnik je pa našel deklico že v zadnjih zdihih in vsa njegova pomoč je bila brezuspešna, deklica je uro potem umrla. O tem činu je bila obveščena tudi policija in brezsrčna mati bo morala pred sodiščem odgovarjati, ker ni pravočasno pozvala zdravniško pomoč.

Brivec, ki se šali z zdravjem svojega bližnjega. Včeraj popoldne se je v brivnici v ulici Giulia št. 32 nahajal neki Gaetano Peris, star 23 let, stanujoč v ulici Galileo Galilei št. 3. Brivec je imel v roki steklenico z neko tekočino in ne da bi povedal, kaj da je v njej, je rekel Perisu: „Če ne piješ iz steklenice, si malovrednej!“ Peris je nato vzel steklenico in parkrat potegnil iz nje. A v steklenici je bila octova

kislina. Peris je takoj čutil posledice vsodne pijače. Pozvali so morali takoj zdravnika z rešilne postaje, ki mu je nudil prvo pomoč in ga dal potem prepeljati v bolnišnico. Perisovo stanje je opasno. Brezvestni brivec bo moral za svoj čin odgovarjati pred sodiščem, kjer ga pouče, da se ni smeti šaliti s človeškim zdravjem.

Mlada tatova. Včeraj predpoludne sta bila aretirana dva mlada fanta, 15 letni Secondo Familini doma iz Ronk, stanujoč v ulici Giuliani št. 33 in 13 in pol letni Virgil Chiappi iz Fogliana stanujoč v ulici Rigutti. — Oba omenjena sta v družbi nekega sovrstnika, katerega ime nočeta povedati, šla na Reko ter sta tam ukradla voz za mleko s konjem vred. Skušala sta oboje prodati v Kopru; ker se jima to ni posrečilo, sta prišla v Trst, kjer sta spravila v nekem hlevu v ulici Giosue Carducci konja in voz. — Njuno prizadevanje, da bi prodala konja in voz, je postalo sumljivo in policija je oba fanta spravila pod ključ.

Loterijske številke, izžrebane dne 4. maja:

Brno	76	57	58	90	38
Inomost	87	79	45	5	88

Koledar in vreme. — Danes: Vnebohod Kristov. — Jutri: Janez pred lat. vrati. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 16-5° Cels. — Vreme včeraj: lepo. Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. Vreme boljše ali nestanovitno.

Društvene vesti.

Ustanovni občni zbor podružnice CMD. na Opčinah bo dne 5. maja ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne g. P. Zorko na Opčinah. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

„Ruski kružok“ ima v petek, dne 6. maja ob 7. uri zvečer v prostorih „Slovenske Citalnice“ važno odborovo sejo. Vabim vse odbornike, da se seje vsled važnosti vspelega udeležijo polnoštevilno. Predsednik.

Pevsko društvo „Slovan“ v Padriču priredi 12. junija veselico na vrtu g. Martina Grgiča.

Odbornike „Del. podpornega društva“ opozarjamo, da radi praznika ne bo danes zvečer redne seje, marveč se bo ista vršila jutri v petek ob navadni uri.

Trgovsko izobraževalno društvo. — Danes plesne vaje kakor navadno ob 6. uri zvečer. Vesel. odsek.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Danes v četrtek se vrši skolska slavnost v Biljah. Tržaški Sokol pohiti h tej prireditvi in nastopi tam z vrsto telovadcev. Odhod iz Trsta je določen z električno železnico ob 12 uri 22 min. na Opčino in odtod z vlakom do Volčje drage. — Na zdar!

Občni zbor „akadem. društva slovenskih agromov Kras“ na Dunaju; si je izvolil za letni tečaj sledeči odbor: cand. for. ing. Vojko Koprivnik, predsednik; stud. cult. ing. Dragotin Fux, podpredsednik; stud.

Ljekarnarja A. Thierry balzam in mazilo iz stope: resnice. Ne samo v jeseni in pozimi doma, marveč tudi poletu na potovanju so to izborna sredstva v vseh slučajih. Pomagajo pri napadih šibkosti in vročine, nezvesti, koliki, krčih, motenju prebavljanja, prehladih, injekcijah radi slabe pitne vode itd. — Mazilo je nenadomestljivo pri vseh ranitvah, bulah, oteklinah, ranah vsake vrste itd. Obe sredstvi naj se ima vedno pri sebi, ker sta najboljši pripomoček, dokler ne pride zdravnik. Varujte se pred ničvrednimi ponarejenji in naj se vsako naročbo naslovlja na: Ljekarnar A. Thierry, Pregrada pri Rogatcu.

ZAHVALA.

Podpisani izrekaajo tem potom prarodno zahvalo na izkazanem sočustvovanju povodom smrti matere, oziroma soproge

Antonije Grgič.

Posrebno se zahvaljujemo č. gosp. županu iz Bazovice, pevskega društvu „Slovan“ za ganljivo petje in rodbini Josipa Grgič za podarjeni venec.

PADRIČ, 4. maja 1910.

Žalujoča rodbina Grgič.

Mesto upravitelja: gostilne

ki morabit oženjen se odda. Sprejme se le odločna oseba, ki je že samostojno vodila gostilničarsko obrt, ali pa izkušen natak. Žena mora biti pridna in veča kubarica. Kavgija 600 K. — Ponudbe na odbor zadruge gostilne N. D. O., Trst, Via Lavatoio št. 1. 731

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „All' Alpinista“ SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specialiteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franc Zeller na Dunaju. — Redmeti pripravljeni za darila. — Neprimodljivi angleški plašč tverke Boughton P. Frankenstein & Sons.

Lekar A. Thierry balzam

(postavno obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčem, napetju, slabemu prebavljanju, kašlju, pljučnim in pranim boleznim, zagrljenju itd. — Čisti rane, ublažuje bolesti, 1.1 malih ali 6 dvojnih steklenic, ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC (CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka K 360. — N. slovlja se na lekarno:

A. THIERRY, PREGRADA pri ROGATCU: Dobl se v vseh lekarnah. Dobiva se v lekarni ZANETTI, Trst, Piazza Goldoni Engros, seo, MELL, drogist.

Na obroke! Velika izbira Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah

JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

20 do 50 K na dan zasluži **Pozor! M. LEVI Pozor!**

lahko vsak brez razlike stanu, kdor se želi baviti s prodajo dovoljnih areč trajne vrednosti. Provizija in nagrada sta velika a marjive osebe dobivajo s časom tudi stalno plačo. Hrvatske ali srbske ponudbe naj se pošiljajo na: Administracija „Nene Fortuna“ Budimpešta V., Börse, Postfach 78.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Cermák || V. Tuscher

zobozdravnik || koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Liniment, Capsici Comp.

namomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznana kakor najizvirnejše boleublažujoče mazilo pri prebavljanju itd. — Cena 80 stot., K 1-40 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod prikljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo značilno znamko: „SIDRO“ potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. —

Dr. Richter, lekarna pri Zlatem levu

v PRAGI

ELISABETINA ULICA št. 5 (nova)

Dnevno razpošiljanje.

Üstředni banka českých spořitelén

(OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC)

Podružnica v Trstu, Piazza del Ponterosso št. 3

Vplačan delniški kapital: K 15.000.000. Vloge: k 115.000.000

Vloge na knjižice stare in nove: **4 1/4 %** od 1. maja 1910

Vloge v tekočem računu: po dogovoru po najugodnejših pogojih
Bančne transakcije vsake vrste.

HERKULES

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan upisa mlajše od 15 ter starejše od 80. leta. Vsakdo zamožnejši se mora v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez zdravniškega pregleda. Vsa pojasnila daje za Goriško glavno zastopstvo zadruge Hercules v Gorici ali pa Ravnateljstvo podpor zadruge „Herkules“ na Reki (Fiume).

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od **300** do **4000** kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — **SPECIALITETA**: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

for. ing. Rupert Brovet, tajnik; stud. for. ing. Ivan Gosar, blaginjak; stud. for. ing. Slavo Pelhan, knjižničar; cand. cult. ing. Ivan Domicelj, namestnik; cand. agr. ing. Albert Vedernjak, cand. for. ing. Viktor Starovašnik, preglednika.

DAROVI

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti daroval je gosp. Pahor Ivan, cvetličar 2 K.

— Na roditeljskem sestanku v Truškah so nabrali K 11:20 za moško podružnico CMD. — Denar hrani uprava.

— Pekovski gospodarji nabrali v restavraciji Balkan 16 K za moško podružnico CMD. — Denar hrani uprava.

— Popravek. V izkaz o nabiralnikih v ponedeljski številki „Edinosti“ se je vrnil pogrešek, katerega s tem popravimo: pri g. Biček je bilo v nabiralniku 22-67 K in v restavraciji Balkan 86 stot.

Vesti iz Goriške.

Kanal: Danes je torej tisti dan, ki smo ga tako željno pričakovali, danes pridejo k nam igralci slov. gledališča iz Trsta, da uprizore v naši čitalniški dvorani zabavno narodno igro „Samska domačija“, da nam aranžirajo umetniški večer s svojim rutiniranim izvajanjem in nas pozabavajo s svojim igranjem. Redki so taki dnevi pri nas, zato naj nihče ne manjka danes zvečer pri predstavi, katera nam bo nudila najlepšega zabavnega in umetniškega užitka. Pokažimo, da znamo ceniti svoje posetnike in pohitimo od prvega do zadnjega danes zvečer ob 8. uri v čitalniško dvorano na gledališko predstavo tržaških umetnikov.

Vesti iz Istre.

Nesreča v puljskem pristanišču. V puljskem pristanišču se je prevrnil neki čoln vojne mornarice, vsled česar sta utonila dva mornarja.

Druge slovenske dejele.

Na Severniku (Semmering) je zapadel te dni sneg. Temperatura je močno padla. Nadvojvoda Fran Ferdinand, ki je prišel tja, se vsled slabega vremena zopet povrne na Dunaj.

Občni zbor „Pivke“, podružnice dr. sv. Cirila in Metoda za St. Peter in okolico, se bo vršil z navadnim dnevnim redom v nedeljo, dne 8. maja 1910. ob 5. uri popoldne v prostorih g. Ludovika Špiharja v St. Petru na Krasu.

Trubarjev spomenik je bil v nedeljo v Ljubljani odkrit brez vsake slavnosti in to radi tega, ker je se že polaganje temeljnega kamna vršilo z vso slovesnostjo in bi ne kazalo prirejati nove slavnosti.

Državna podpora v znesku 8000 K je bila dovoljena pogorelcem na Brdih, okraj Radovljica.

Občni zbor „Südmarcke“ se bo vršil 1. 1911 v Celju. Celjski občinski odbor je sklenil društvo oficijelno povabiti v Celje.

Draginjsko doklado dobe poštni uradniki in poduradniki v onih krajih, kamor zahaja veliko tujcev. Ta odločba velja na Špodnjem Štajerskem samo za Rogaško Zlatino.

Šola so zaprli pri Sv. Lovrencu na Drav. polju radi škrlatice in davice. Umrlo je že deset otrok.

K učiteljskim izpitom v Mariboru dne 2. maja t. l. se je prijavilo 28 kandidatov, med katerimi sta pa le dva Slovence.

Prepovedan sokolski izlet? Nemški listi trde, da je za jutri neznanjen izlet gorenjske sokolske župe v St. Jakob v Rožu celovška deželna vlada prepovedala.

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela v mesecu aprilu K 2,309.279:54 prometa. Med temi je bilo vplačanih hranilnih vlog K 538.411:34, izplačanih hranil. vlog pa K 612.514:66. Posojil se je izplačalo K 110.077:23, stranke so vrnille posojil K 196.251:06.

Promet za leto 1910. do inkluz. 30. aprila znaša K 7,565.577:94.

Hranilnica in posojilnica v Dolini. Pod nami na mizi leži poročilo — računski zaključek hranilnice in posojilnice v Dolini pri Trstu za 2. upravno leto 1909.

Iz tega računskega zaključka posnemljemo, da je imela ta zadnja v minoletem letu 321.136.40 K prometa. Čisti dobiček znaša 1.463.98 K, rezerva 2.818.70 K.

Zadružnikov je štela zadruga koncem leta 1909, 384. Hranilne vloge so znašale 163.543.01, posojilo 168.017.27. Za ta lepi napredek gre zahvala predvsem marljivemu odboru, posebno blaginjniku županu Pangercu in tajniku Sancinu, ki se res veliko zrtvujeta za splošno dobro.

Razne vesti.

Sneg v maju. Iz Češkega prihajajo poročila, da so vsi Krkonoski v snegu. Sneg še vedno pada ob temperaturi 4 stopinje C. — Iz Nemčije poročajo o silnih snežnih viharjih. Mesti Kanel in Fulda imata popolno zimsko podobo.

Sultan Abdul Hamid — oče. Iz Soluna poročajo, da je v vili Alafina povila zaprtemu sultanu Abdul Hamidu neka favoritinja hčerko.

Grozen čin zblaznele matere. — Iz Lipske poročajo: Žena trgovca Andreja je prerezala v odsotnosti svojega moža štirim otrokom in sebi vrat ter ž njimi vred umrla. Nesrečna ženska je najbrže zblaznela.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj lns. oddelku.

Proda se okna, vrata, podove, tramove in opeke. Piazza Scorsola št. 1 747

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagna 16, staveni in umetniški mizar. Izvaja vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerno. Priporoča se vsem Slovanom 755

Proda se radi selitve lepa miza na križ, divan z naslonjalom in svetilke s štirimi lučmi. Via Manzoni 4. pritičje. 752

Službo išče kot težak vrli in krepak mladec iz okolice. Več se izve pri In-eratem oddelku Edinosti. 900

Veselico s petjem, igro in plesom — priredi bralno-pevsko društvo „Dneva zar“ v Kazljah v nedeljo dne 8. maja t. l. Začetek veselice točno ob 3. uri popoldne. Iz prijaznosti rodelujeta na veselici bratski društvi „Draga“ iz Orleka in „Vrček“ iz Dutovelj. — Del čistega dobička je namenjen za družbo sv. Cirila in Metodija. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. 748

Prodajalna jestvin dobro upeljana, se prodaja radi odhoda po nizki ceni. Naslov pri In-eratem oddelku Edinosti. 741

Na prodaj je hiša s prostori, 500 sežnjem zemlje. Vrdele. Školj 218. 739

V najem se odda zemljišče s 1000 kvadratnih sežnjem z hišo in vodnjakom, vse na lepem prostoru pri sv. Ivanu. Oglasi se pri g. Josipu Vatovcu p. d. Bumba, sv. Ivan št. 1110 641

Mandelne nezrele, zelene, kupuje Sollinger skladišče v ulici Cecilia 14, vogal ul. Ruggero Manna. 735

Mlad pomočnik špecerijeke in delikatesne stroke, srbskopravoslavne vere, zmožen slovenskega, srbskega in nemškega jezika ter nekoliko italijanskega, išče službo. Nastopi laiko takoj. Ponudbe na In-eratem oddelku Edinosti pod št. 742. 742

Vrtnarja pridnega sprejem. — Naslov pove „Edinosti“.

Lepa prilika za „peke“! Hiša s popolnoma opravljenimi petarji se prodaja ali v najem pod ugodnimi pogoji takoj v Lescah na Gorenjskem. Pekarna brez konkurence. Hiša je nova, krita z opeko in ima vodovod. Podrobnosti pri lastniku J. Pretnarju, trgovcu na Bledu 665

Preno-čiče **Alla città di Vienna**

ulica Vienna št. 8 blizu južn. kolodvora je na novo urejeno. Sobe od K 1:50 dalje, sobe z dvema posteljama. Za gosp. trgovske potovalce posebne cene. — — —

Oglase treba naslovljati na In-eratem oddelku „Edinosti“

ANTON SKERL mehanik, zapriseženi zvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

velikani in malga električnih svetilov, ločn. la prodaja gramofonov, fonografov, talogov pripravljen za točitni jero ozna. Zastopnik se popravljaše šir. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah. TELEFON št. 1784.

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti

prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd.

po čudežno nizkih cenah.

: ulica Nuova št. 36 :

Trgovina posameznih partij

Sigmund Vamos

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibiel in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 1405

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

Potr šno obrtno gospodarsko društvo

v Buzetu

išče gostilničarja

za svojo gostilno v „Narodnem domu“ v Buzetu. Informacije daje predsedništvo imenovanega društva.

Lahek

zaslužek

za vsakogar

4 do 10 kron na dan

potom prodaje vsakomur potrebnega sredstva. Poslajte naslov in 75 stot. v znamkah in dobite uzorce in prospekte. Tvrška F. P. 206 Dunaj VII. Mariahilferstrasse št. 76.

Prodajalna slanin: in : delikates

z buffetom

Bartolič & Plessing — Trst

ulica Sanità 22 (vogal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španaka vina iz The Continental Bodega Company. — Dezertna vina bela in rdeča iz kleti princa Lichtensteina v Feldsburgu in grofa Lantierja v Vipavi. Vsaki dan kuhana gnjat, štanjeleka gnjat in raznovrstne slanin.

Sveže turško maslo iz planin in izbran sir.

Velikanski : dohod : za : novo : : : : sezono

Lastna kro : jačnica. :

Delo so : : lidno.

Zaloga izgotovljenih oblek (magazzino vestiti fatti) **J. F. FARCHI** TRST V. B. Carducci 32 (vogal Santorio)

V najem se oddajo bicikli

zaloge dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzera št. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

!! NA ZNANJE PEKOM !!

Najboljša vrsta malca

SILESIA in FRUMENTIN

se dobiva pri

ANDREJU SCHLEIMER

ulica Stadion št. 12, Trst

Glavni zastopnik z zalogo moka iz znanega mlina bratov NEUMANN v Aradu in tovarne čokolado in sladice: L. SCHMIDL v Gyr.

Kdo izdeluje

preliminirane in proračunske načrte potom akcijske družbe z. o. z. za cement za zidarje hiš **DISS & Comp.**

Ulica della Borsa 3 (Tergesteo) Telef. 11-61

Bogomil Pino

veliki ura v Sezani ima svojo

novi prodajalnice : ur

v TRSTU, ulica

Vincen. Bellai 13

nasproti cerkve

sv. Antona novega.

Vsakov. verižic

po tov cenah.

Popolne plinske

upeljave

po vseh stanovanjih izvršuje avtorizov. instalacijska delavnica

G. Simylich & A. Roschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

LASTNA HIŠA : Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana, Družajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)

se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, kateri izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

500 Kron zaslužka

plačam : sistemu, ki dokaže, da ni moja čud. zbirka 300 kosov ZA SAMO KRON 3-90

dobra kupna prilika

1 pristna Rooskop-Patent rem. žepna ura švicarskega sistema, natančno idoča z triletnim jamstvom, 1 ameriška double - verižica, 2 ameriška double - prstana (za gospoda in gospe) 1 angl. pozlačena garnitura, obstoječa iz ovrnatih manšetnih in prstnih gumbov, 1 amer. žepni nož, 1 elegantna svil. kravata, barva in fazona po želji, 1 krasna kravatna igla z simli-brilantom, 1 krasna damska broža, 1 potna garnitura, 1 eleg. usnat mošnjček, 1 par ameriških gumbov z imitran. brilianti, 1 salonski album z najlepšimi razglednicami, 1 krasni vratni ali lasni collier z orijent. perl, 5 indijskih proroških hudičkov, zabavaj. vsako družbo in še 250 drugih kosov raznih predmetov, koristnih za vsako hišo. Vse skupaj z uro vred stane samo K 5-90. - Naroča se po povzetju na naslov:

S. Urbach, eksp. tvrdka Krakov 22 NB. Ako se naročita 2 paketa, se priloži 1 brivna brital ali 6 žepnih rut. — Ako ne ugraja, se vrne denar.